

Helse- og omsorgsdepartementet - HOD

Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Vår referanse: 23/01069-31
Arkivkode: 069
Saksbehandler: Terje Wistner
Deres referanse:
Dato: 16.05.2023

Høring - Apoteklovutvalgets NOU 2023: 2 Fremtidens apotek - Fleksibelt og forsvarlig

Viser til høring om NOU 2023:2 Fremtiden apotek.

Legemiddelområdet er høyt prioritert gjennom Kommunal sektors ambisjoner på e-helseområdet og ved nasjonale myndighetstiltak, der det blant annet løftes som ett av åtte tiltak i høringsutkastet til Plan for digitalisering på legemiddelområdet, jfr. Direktoratet for e-helse.

I Stortingsmelding 10 (2012–2013) God kvalitet –trygge tjenester – Kvalitet og pasientsikkerhet i helse- og omsorgstjenesten beskrives en rekke utfordringer knyttet til legemiddelhåndteringen og mål om å øke pasientsikkerhet og redusere antall uønskede hendelser.

I en kartlegging nylig gjennomført av KS om legemiddelhåndtering i kommunal sektor trekkes følgende frem: «Hver femte innleggelse i norske akuttmottak kan knyttes til legemiddelbruk, hvorav 16 prosent skyldes feil legemiddelbruk. En gjennomgang av legemiddelbehandling ved norske sykehjem gjort av Helsetilsynet i 2008–2010 fant avvik ved 51 av 67 tilsyn. Størsteparten av avviksmeldinger i hjemmetjenesten omhandler legemiddelhåndtering, der ikke utdelt legemiddel er hyppig forekommende. Begrenset med ressurser og tid, mangel på kompetanse, manglende funksjonaliteter i EPJ-systemene og ineffektiv samhandling skaper utfordringer i alle ledd av legemiddelhåndteringsskjeden. Spesielt er det utfordringer med ikke-samstemte medikamentlister, manglende kunnskap og forstyrrelser under istandgjøring og tilberedning av legemidler, praktiske hindringer for å utføre dobbeltkontroll, ikke utdelte legemidler, mangelfull journalføring og svekket informasjonsflyt. Kommunene uttrykker et stort behov for og sterkt ønske om forbedringer som kan bidra til tryggere legemiddelhåndtering i kommunal helse- og omsorgssektor, herunder digital transformasjon, forbedrede funksjonaliteter og kompetanseløft.»

KS er enig med utvalget i at «god samhandling [også digital] mellom apotek og helsepersonell samt andre deler av helse- og omsorgstjenesten er en forutsetning for forsvarlig pasientbehandling og for at legemidler utleveres og brukes riktig». For å få til dette må helsepersonell, også i apotek, ha tilgang i sanntid på helseinformasjon, ved tjenstlig behov - så lenge dette er innenfor avtalte roller og ansvar i oppfølgingen av innbygger og pasient. Helsepersonellkommisjonene peker på viktigheten av å optimere bruken av fagressurser på tvers av behandlingsnivåer og farmasøytisk kompetanse vil kunne være viktig bidrag til å møte fremtidens bærekraftsutfordringer.

Kommunene har det lovpålagte ansvaret for å yte helsetjenester (også primær) for alle som til enhver tid sogner til, og oppholder seg i kommunene. Det er derfor opp til den enkelte kommune å inngå avtaler

med private virksomheter, som apotek, om støtte til å utføre helsetjenestene. Dette gjelder både i normal drift og ved helseberedskaps- og pandemisituasjoner, og omfatter områder som legemiddelsamstemming, aktive forsyningsløsninger, kvalitetsgjennomganger og opplæring.

I tillegg er det behov for å forsterke forsyningsikkerhet og beredskap i kommunene. Ved mangel på legemidler blir kommunen sjeldent varslet. Varsling ved mangel på medikamenter som vil få konsekvenser for kommunenes innbyggere må meldes av statens legemiddelverk og apotekbransjen. Mottagerne av disse meldingene om utfordringer i forsyningslinjen for medikamenter er forskrivende leger og ansatte som har et tjenstlig behov. Ved legemiddelmangel foreligger det ikke relevant / ikke praktisk nyttig informasjon på legemiddelverkets nettsider, hvilket kompliserer bytte til synonympreparater. Det er ingen god funksjonalitet for sikker meldingsutveksling mellom aktører som kunne hatt behov for kommunikasjon ved mangel på legemidler. Det brukes mye tid på å holde oversikt på eget medisinerom og lagerhold, og ofte er ikke oversikten god nok. Det er derfor behov for å utvikle sikkert system for meldingsutveksling mellom ulike helsetjenester, fastlege og apotek, også mellom kommuner.

Avslutningsvis kan vi nevne at det er også behov for å styrke sikkerheten omkring interaksjoner mellom legemidler. Her ligger den en betydelig pasientsikkerhetsrisiko, både når det gjelder pasientskade og mortalitet.

Med hilsen

Kristin Weidemann Wieland
Områdedirektør

Terje Wistner
Avdelingsdirektør eHelse

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur